

2008

Frederiksborg
um

Mie Stougaard Kroman,
Alexander Licht,
Kalle Lind Jensen,
mas Meldgaard, Thomas
Agger

[PROGRESSIV ROCK]

Vores gruppe har arbejdet med progressiv rock, her især sangen "Mama" af Genesis. I dette dokument finder man karakteristika af genren plus en analyse af genren.

Karakteristik af genren

Progressiv rock bruger elementer fra klassisk rockmusik og blander dem især med jazz og klassisk, men der har også været bands, som har haft udgangspunkt i andet, f.eks. Kansas som har i country. Hvis man slår ordet "progressiv" op i Politikens nudanske ordbog står der fremskridende, det vil altså sige, at genren er kendetegnet ved sange, som udvikler sig.

Et af kendetegnene ved progressiv rock er, at sangene ofte har lange musikalske mellemspill og lange instrumentale passager – i sammenligning med klassisk musik bliver progressiv rock sange også ofte "komponeret". Prog rock kunstnere kan godt lide at eksperimentere, her især med hyppigt rytmeskift, forskellige taktarter og flere forskellige rytmer. Desuden er det ikke uhørt, bogstaveligt talt at blande klassisk med rock, hvis man f.eks. kigger på et nyere progressiv rock band, som Dream Theater har de et helt symfoniorkester til deres koncerter. Prog rock bands undgår gerne den almindelige sang struktur og bruger omkvæde-vers frem for vers-omkvæde-bridge. Et godt eksempel på uregelmæssig sang struktur er David Bowies "Quicksand" som har to vers.

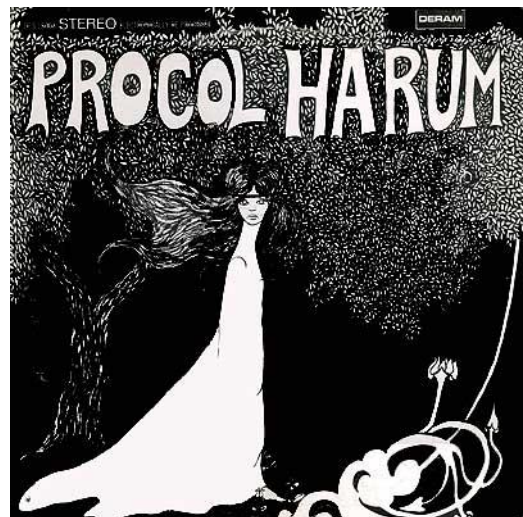
Det er heller ikke uset, at prog rock bands bygger deres sange på traditionelle potpourrier af tidligere rock bands. Nogle prog rock bands kan også bygge deres sange på traditionelle potpourrier af tidligere rock bands, dette gør blandt andet Dream Theater, hvor de gerne bruger nogen af deres egen musik til at lave en glidende overgang. Procol Harum's "A Whiter Shade of Pale" er f.eks. også meget inspireret af Johann Sebastian Bachs "Wachet auf, ruft uns die Stimme" og "Air on a G String".

Progressiv rock bruger også instrumenter, som ikke er så almindelige hos klassisk rock. Hvor det gerne er guitar, bas, trommer og keyboards, der dominerer klassisk rock, bruger man også fløjte, saxofon og violin hos progressiv rock – instrumenter som er kendetegnet ved jazz og klassisk musik. I nyere tid har man også brugt elektroniske instrumenter til prog rock, her synthesizere. Genesis er især kendt for brugen af Mellotron, som er et elektronisk polyfonisk keyboard.

Det er også karakteristisk for progressiv rock, at det ikke er lavet for at danse til, men i stedet at lytte til. Dette kan man blandt andet se, da der ofte ikke er ét regelmæssigt beat.

Koncept albums var populære hos prog rock kunstnere, men er ikke enestående for prog rock. Et koncept album er et album med et overordnet tema eller en gennemgående historie i sangene. Prog rock kunstnere brugte gerne koncept album for at skille sig ud fra den populære musik. Prog rock er nemlig ukommercial, og singler undgås helst. Prog rocken prøvede også at skille sig ud fra pop/rock musikken ved at undgå klassiske emner som kærlighed/dans etc. I stedet lagde de mere vægt på emner som filosofi eller fantasi.

De klassiske blues-træk fra mainstream rock bliver ofte overdyngtet af træk fra jazz eller klassisk musik i prog rock genren. Samtidig er melodierne baseret på kirketonearterne frem for pentatonskalaen. Der er også blevet udforsket med atonale harmonier, hvilket er når sangen ikke er bundet til bestemte tonearter.

Man kan lave den liste over karakteristiske træk ved progressiv rock

- Inddrager gerne musik fra andre genre, her især jazz og klassisk, men også country.
- Ofte lange musikalske mellemspill, og gerne lange instrumentale passager
- Kan bygge på traditionelle potpourrier af tidligere rock bands
- Uregelmæssig sangstruktur, f.eks. omkvæde-vers frem for vers-omkvæde-bridge
- Mindre typiske instrumenter end man ser hos traditionel rock, heriblandt fløjte, saxofon og violin. I nyere tid også gerne med elektroniske instrumenter
- Lavet for at lytte til, ikke for at danse til – har ofte ikke et regelmæssigt beat
- For at adskille sig fra hitmusikken lavede man gerne koncept albums
- Blues-træk bliver overdynget af træk fra klassisk og jazz
- Melodier baseret på kirketonearterne frem for pentatonskalaen.
- Lydeffekter bliver gerne brugt til at beskrive scener eller begivenheder
- Undgår gerne typiske rock/pop temaer som kærlighed/dans etc.

Progressive rock bands

Der findes mange progressive rock bands, men de mest betydningsfulde inden for denne genre er, hvad der bliver kaldt: "The Big Six". The Big Six består af 6 progressive rockbands, der havde og har stor indflydelse på progressive rock som genre. De er i øvrigt også de mest kendte bands indenfor dette.

The Big Six består af følgende bands: Genesis, Yes, Pink Floyd, King Crimson, Emerson, Lake & Palmer og Jethro Tull.

Disse seks forskellige bands spiller alle progressive rock, men da de alle gik efter at have en unik "sound", er det også svært direkte at definere hvilken genre progressive rock egentlig er – bl.a. grunden til alle undergenrene, såsom Art Rock, symfonisk rock og neo-progressive rock.

Men hvis man lytter til disse seks forskellige artister, vil man hurtigt bide mærke i:

Genesis:

Dette band er nok det mest kendte progressive rockband. De spiller dog ikke progressive rock i dag, men nærmere soft-rock og pop.

Genesis er et engelsk rockband, der opstod i 1967. De begyndte dog først at spille progressive rock i deres andet album, der kaldes "Trespass" fra 1970.

Genesis (1973)

Deres progressive rockstil fortsatte igennem 70'erne. I 1980 ændrede bandet som sagt genre til soft-rock/pop. De spiller dog stadig ældre progressive rock numre til deres band.

Yes:

Yes er ligeledes et engelsk rockband, der opstod i 1968 i London. Deres bedste albums blev indspillet i 1970'erne, men bandet indspiller stadigvæk numre og spiller koncerter.

Pink Floyd

Pink Floyd, et engelsk rockband, der udviklede sig igennem 60'erne. Blev skabt af Syd Barret, Roger Waters, Nick Mason og Rick Wright. Deres progressive stil blev frembragt efter deres udskiftning af Syd Barret med David Gilmour. Bandet stoppede med at indspille albums i 90'erne.

Pink Floyd (1968)

King Crimson

Blev skabt i England i 1968. Deres musik har udviklet sig igennem tiden, men det er anerkendt for at være et af de bedste progressive rockbands – mest takket være deres debut-album: "In The Court Of The Crimson King."

Emmerson, Lake & Palmer:

En engelsk progressiv rock supergruppe, der blev skabt i 1970. De fik kæmpe succes i 70'erne og solgte over 30 millioner albums.

Jethro Tull:

Er også et engelsk rockband, opstod i 1967 af Ian Anderson. Gruppens musik udviklede sig igennem tiden, men de bedste år med progressive rock produktionen var sidst i 70'erne.

Emmerson, Lake & Palmer

Sangen: " Mama" af Genesis

Sangteksten:

I can't see you, mama
But I can hardly wait
oh To touch and to feel you, mama
Oh, I just can't keep away
In the heat and the steam of the city
Ooh, it's got me running and I just can't brake
So say you'll help me, mama
'Cause it's getting so hard, ooh

Now I can't keep you, mama
But I know you're always there
You listen, you teach me, mama
And I know inside you care
So get down, down here beside me
Ooh, you ain't going nowhere
No, I won't hurt you, mama
But it's getting so hard, ooh

Ha ha ha, ha ha ha, awh
Ha ha ha, ha ha ha, awh

Can't you see me here, mama,
Mama, mama, mama, please?
Can't you feel my heart?
Can't you feel my heart?
Can't you feel my heart, ooh?
Now listen to me, mama
Mama, mama
You're taking away my last chance
Don't take it away!

Can't you feel my heart?

ha ha ha,ha ha ha awh

It's hot, too hot for me, mama
But I can hardly wait
My eyes, they're burning, mama
And I can feel my body shake
Don't stop! Don't stop me, mama
Ooh, make the pain, make it go away, hey
No, I won't hurt you, mama
But it's getting so hard, ooh

Now I can't see you, mama
But I know you're always there
You taunt, you tease me, mama
But I never, never, never can keep away
It's the heat and the steam of the city
Ooh, got me running and I just can't brake
So stay, don't leave me, mama
'Cause it's getting so hard, ooh

Don't go, no no don't go
No no no, don't go...
ha ha ha
don't go
ha ha ha awh
no don't let me go
don't go

Formanalyse

Instrumenter i dette musiknummer: Keyboard, Perkussion, Trommer og vokal.

	Formled	Stemning	Specielle Hændelser
1.	Intro	Dyster stemning.	Keyboard har orgel-undertoner. Ingen vokal.
2.	A	Dyster stemning.	Vokalen er normal, keyboard har stadig orgel-undertoner.
3.	A	Lidt mere "åbent". Dog stadig dystert.	Vokal: Lidt kraftigere. Vokal: Råber: "It's getting so hard."
4.	Delvist omkvæd.	"Psyko"-stemning.	Vokal: Griner på skummel/sindssyg måde Instrumenter: Keyboard er væk, kun trommer og perkussion spiller i baggrunden.
5.	Solo	Ikke nær så dystert, som i A.	Ingen vokal. Keyboard spiller anderledes og gentagende. Intet orgel.
6.	B	Følelsesladet.	Vokal: "spørgende" og følelsesladet. Ikke nær så kraftig som tidligere. Til slut bliver vokal dog en hel del kraftigere. Vokal: Følelsesladet og stille → Kraftig.
7.	Delvist omkvæd	"Psyko"-stemning. Mere "gang i den" end i det første delvise omkvæd.	Vokal: Som i det første delvise omkvæd, men kortere. Der er keyboard og trommer.
	Solo	Dyster	Vokal: Ingen vokal. Orgel-toner præger helt klart denne solo.
8.	A	Aggressiv.	Vokal: Mere aggressiv end i de tidligere A-stykker. Stemmen knækker til tider over.
9.	A	Aggressiv	Vokal: Aggressiv. Alle instrumenter spiller.
10. 10. (fortsat)	Outtro	Kører i klimaks, indtil fading.	Vokal: råbende: Don't go, no no, don't go" samtidig med "ha ha", som i de delvise omkvæd. Alle instrumenter spiller. Fader ud til sidst.

Grooveanalyse

Musikken kører i 4/4 E-mol. Der er 80bpm.

Intro:

- Starter kun med trommer.
- Lang keyboard tone kommer på i baggrunden.
- Keyboard med dyster melodi (lange toner)
- Hakkede akkorder på keyboard lige før vers 1.

Groove 1 (vers): dækker over de to første linjer i vers 2.

Trommer: Samme rytme hele sangen igennem.

Guitar: Noderne viser at den "hakker", men man hører kun svagt en lang tone.

Voice: Synger korte toner "synger i hak". Stor akustik lagt ovenpå stemmen (som om forsangeren synger inden i en hal.)

Omkvæd:

- Kun trommer og voice (haha oh)
- Når voice stopper begynder keyboard (noderne siger guitar)
- Guitar kommer på med én lang tone i baggrunden
- Til sidst en lang keyboard akkord som optakt til B-stykket (fortsætter ind i B-stykket)

Groove 2 (B-stykke): dækker over de to første linjer i B-stykket.

Trommer: samme som første groove.

Større sound – længere akkorder – mere roligt.

Guitar og bas er skruet op, mens de andre har samme styrke som før.

Fere lag af instrumenter er lagt ovenpå hinanden.

Bas: samme som i groove 1.

Kbd: Holder lange akkorder og skifter ikke meget i tonerne.

Guitar: Holder også lange akkorder.

Voice: Holder lange toner i modsætning til groove 1, hvor han "hakker" i det. Synger kraftigere og kraftigere indtil klimaks, hvor han derefter går ned i styrke igen.

Outtro:

Voice: Forsvinder mere og mere i baggrunden (fader ud.)

Alle instrumenter spiller i ét stort pløre indtil alt fader ud.

Tekstanalyse

Genesis – Mama (1983)

Sangen er skrevet af Phil Collins.

Når man læser teksten er det første umiddelbare indtryk at "Mama" dækker over noget andet, altså det er ikke Collins' mor, men derimod noget åndeligt i form af en muse (inspirationsgudinde fra den græske mytologi). Det noget han længes efter men ikke rigtig kan få.

- I første A-stykke lægger han ud med at søge efter hende og forklare at han ikke kan undvære hendes tilstedeværelse og vejledning (linje 1-3). Han beder hende om hjælp, og begrundet hans behov (linje 7-8).
- I andet A-stykke erkender han at han ikke kan fastholde hende. Hun kommer og går, men vender altid tilbage (linje 1-2)
(Linje 3-4) Bekræfter at det er inspiration hun giver ham.
(Linje 5-8) Han bliver mere desperat og overtalende.
- Omk.: Han besættes af "inspirationsånden" (bliver momentant sindssyg/besat)
- B-stykke: Han føler sig forladt, glemt og overset. Han trygler hende om at komme tilbage til ham.
- Omk.: Han besættes igen.
- 3. A-stykke: Inspirationen er lige ved at blive for meget for ham, han får for meget til at kunne rumme det (linje 1-4). Men stadig søger han mere. Det er en afhængighed for ham og han kan ikke leve uden (linje 4-8) Gudinden/Inspirationen virker på ham som euforiserende stoffer, han er afhængig og hun dulmer hans abstinenser og smerter (linje 2-3 & 6)
- 4. A-stykke: Hun er forsvundet for ham igen, men han ved at hun er der et eller andet sted. Hun kommer og går som hun selv vil (linje 1-3) Og selvom hun er så utilregnelig og han ikke kan håndtere hende, søger han hende alligevel (linje 4) Han kan ikke bryde ud af den onde cirkel (linje 6) Han søger sympati hos hende og beder hende indtrængende om at blive og hjælpe ham (linje 7-8)
- Outro: Hun kommer og går. "Stikker til ham", besætter ham og forlader ham igen.

Meget atypisk for genren ligger der ikke et direkte handlingsforløb i sangen.

Man kan forestille sig at man ser forfatteren gennemleve en skriveproces, men normalt vil der ligge et mere konkret handlingsforløb i sange af samme genre.

Til gengæld er det meget typisk for genren at sangene kan tolkes på flere måder, så vi fandt bandets egen tolkning og budskab med sangen:

Phil Collins skrev sangen efter at have læst bogen "The Moon's A Balloon" af David Niven. Bogen handler om en ung mand der bliver forelsket i en ældre prostitueret, men hun gengælder ikke hans følelser.

Collins skrev sangen, inspireret af historien. Den unge mand er besat af den prostituerede kvinde og insisterer på at kalde hende "Mama", men hun er ikke interesseret i ham. Sangen omhandler hans søgen og begær efter hende.

Da Collins spillede sangen for sin Manager kom en helt 3. tolkning på banen. Han troede det var en anti-abort-sang og teksten skulle være en bøn fra det ufødte foster til sin mor om ikke at få foretaget en abort.

På det punkt er sangen typisk for genren. Den kan fortolkes på rigtig mange måder og kan tillægges lige så mange budskaber.